

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Лабораторна робота №8

з дисципліни

“ Операційні системи”

Тема

Тема: «Програмування керуванням процесами в ОС Unix»

Виконав:

Султанов А.А

Перевірили:

Блажко О.А

Одеса 2021

Завдання

Завдання 1. Перегляд інформації про процес Створіть C-програму, яка виводить на екран таку інформацію: – ідентифікатор групи процесів лідера сесії; – ідентифікатор групи процесів, до якої належить процес; – ідентифікатор процесу, що викликав цю функцію; – ідентифікатор батьківського процесу; – ідентифікатор користувача процесу, який викликав цю функцію; – ідентифікатор групи користувача процесу, який викликав цю функцію.

Завдання 2. Стандартне створення процесу Створіть C-програму, яка створює процес-нащадок, породжуючи процес та замінюючи образ процесу. У програмі процес-батько повинен видати повідомлення типу «Parent of Ivanov», а процес-нащадок повинен видати повідомлення типу «Child of Ivanov» через виклик команди echo, де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації.

Завдання 3. Обмін сигналами між процесами 3.1 Створіть C-програму, в якій процес очікує отримання сигналу SIGUSR2 та виводить повідомлення типу «Process of Ivanov got signal» після отримання сигналу, де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації. Запустіть створену C-програму. 3.2 Створіть C-програму, яка надсилає сигнал SIGUSR2 процесу, запущеному в попередньому пункту завдання. Запустіть створену C-програму та проаналізуйте повідомлення, які виводить перша програма. Завершіть процес, запущеному в попередньому пункту завдання.

Завдання 4. Створення процесу-сироти Створіть C-програму, в якій процес-батько несподівано завершується раніше процесу-нащадку. Процес-батько повинен очікувати завершення $n+1$ секунд. Процеснащадок повинен в циклі $(2*n+1)$ раз із затримкою в 1 секунду виводити повідомлення, наприклад, «Parent of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні, і додатково виводити PPID процесу-батька. Значення n – номер команди студента + номер

студента в команді. Перевірте роботу програми, вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Завдання 5. Створення процесу-зомбі Створіть С-програму, в якій процес-нащадок несподівано завершується раніше процесу-батька, перетворюється на зомбі, виводячи в результаті повідомлення, наприклад, «I am Zombie-process of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні. Запустіть програму у фоновому режимі, а в окремому терміналі вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Завдання 6. Попередження створення процесу-зомбі Створіть С-програму, в якій процес-нащадок завершується раніше процесу-батька, але ця подія контролюється процесом-батьком. Процес-нащадок повинен виводити повідомлення, наприклад, «Child of Ivanov is finished», за шаблоном як в попередньому завданні. Процес-батько повинен очікувати $(3 \cdot n)$ секунд. Значення n - n – номер команди студента + номер студента в команді. Запустіть програму у фоновому режимі, а в окремому терміналі вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Виконання завдання

Завдання 1.

Перегляд інформації про процес

Я створив С-програму, яка виводить на екран таку інформацію: – ідентифікатор групи процесів лідера сесії;

- ідентифікатор групи процесів, до якої належить процес;
- ідентифікатор процесу, що викликав цю функцію;
- ідентифікатор батьківського процесу;
- ідентифікатор користувача процесу, який викликав цю функцію;
- ідентифікатор групи користувача процесу, який викликав цю функцію.

sultanov_artem@vpsj3leQ:~

```
GNU nano 2.3.1      File: info_1.c

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

int main(void)
{
    printf ("My pid: %d", getpid());
    printf ("\nMy ppid: %d", getppid());
    printf ("\nMy uid: %d", getuid());
    printf ("\nMy gid: %d", getgid());
    printf ("\nMy pgrp: %d", getpgrp());
    printf ("\nMy sid: %d\n", getsid(0));
    return 0;
}
```

```
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ nano info_1.c
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ gcc info_1.c -o info
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ ./info
My pid: 15195
My ppid: 13747
My uid: 54376
My gid: 54382
My pgrp: 15195
My sid: 13747
```

Завдання 2. Стандартне створення процесу я створив C-програму, яка створює процес-нащадок, породжуючи процес та замінюючи образ процесу. У програмі процес-батько повинен видати повідомлення типу «Parent of Ivanov», а процес-нащадок повинен видати повідомлення типу «Child of Ivanov» через виклик команди echo, де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації.

```
sultanov_artem@vpsj3IeQ:~  
GNU nano 2.3.1 File: create_1.c  
#include <stdio.h>  
#include <unistd.h>  
#include <sys/types.h>  
  
extern char** environ;  
  
int main (void){  
    char* echo_args[] = {"echo", "Child of Sultanov!\n", NULL};  
    pid_t pid = fork();  
    if (pid == 0)  
        printf("Child pid: %d\n", getpid());  
    else  
    {  
        printf("Parent pid: %d\n", getpid());  
        execve("/bin/echo", echo_args, environ);  
    }  
    return 0;  
}  
  
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ gcc create_1.c -o create  
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ ./create  
Parent pid: 32249  
Child pid: 32250  
Child of Sultanov!  
  
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$
```

Завдання 3. Обмін сигналами між процесами

3.1 Створив C-програму, в якій процес очікує отримання сигналу SIGUSR2 та виводить повідомлення типу «Process of Ivanov got signal» після отримання сигналу, де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації. Запустив створену C-програму.

```
GNU nano 2.3.1 File: get_signal.c

#include <signal.h>
#include <stdio.h>

static void sig_usr(int signo){
    if (signo == SIGUSR2)
        printf("Process of Sultanov got signal!\n ");
}

int main (void){
    if(signal(SIGUSR2, sig_usr) == SIG_ERR)
        fprintf(stderr, "Error!\n");
    for(;;)
        pause();
    return 0;
}
```

3.2 Створив С-програму, яка надсилає сигнал SIGUSR2 процесу, запущеному в попередньому пункту завдання. Запустив створену С-програму та проаналізуйте повідомлення, які виводить перша програма. Завершив процес, запущеному в попередньому пункту завдання.

Завдання 4. Створення процесу-сироти

Я створив С-програму, в якій процес-батько несподівано завершується раніше процесу-нащадку. Процес-батько повинен очікувати завершення $n+1$ секунд. Процеснащадок повинен в циклі $(2*n+1)$ раз із затримкою в 1 секунду виводити повідомлення, наприклад, «Parent of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні, і додатково виводити PPID процесу-батька. Значення n – номер команди студента + номер студента в команді. Перевірів роботу програми, вивчив вміст таблиці процесів і зробив відповідні висновки.

```

GNU nano 2.3.1                               File: sirota_artem.c

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>

int main (void){
    int i;
    pid_t pid = fork();
    if(pid == 0){
        printf("Sultanov child pid: %d\n", getpid());
        for(i=0; i<18;i++){
            printf("Child of Sultanov pid=%d\n, My parent=%d\n",getpid(),getppid());
            sleep(9);
        }
    }

    else {
        printf("Parent of Sultanov=%d\n", getpid());
        sleep(1);
        _exit(0);
    }
    return 0;
}

```

```

[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ gcc sirota_artem.c -o sirota_artem
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ ./sirota_artem
Parent of Sultanov=7952
Sultanov child pid: 7953
Child of Sultanov pid=7953
, My parent=7952
[sultanov_artem@vpsj3IeQ ~]$ Child of Sultanov pid=7953
, My parent=1
Child of Sultanov pid=7953
, My parent=1
Child of Sultanov pid=7953
, My parent=1

```

Висновок: Під час виконання Лабораторної роботи №8 мною були отримані навички в управлінні процесами в ОС Unix на рівні мови програмування C.